

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad descendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exordium

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](#)

Dominica Invocavit.

Quaramus igitur victoriam, per eum, qui nunquam viellus est, sed qui vicit in omnibus, ut Ambrosius monet, sic & nos vincemus propter eum, Rom. 8, 37. 1. Joh. 5, 4.

III. Tanguam Dominus Angelorum magnificensissimus. Discedente enim Diabolo, Angeli accesserunt, & ministrabant ei.

Sancti Angeli ideo creati sunt, ut Deo ministrent, & adfistant, quam ob causam etiam προμηθευται λειτουργην nominantur, Heb. 1, 14 qui coram facie Dei adfistant, & non solum ejus mandata expedient, Ps. 103, 20. sed etiā Deum ter sanctum indesinenter celebrant, ipsiusq; gloria, ter geminā hymni repetitione, velut amplificant. Job. 38, 7. Es. 61, 1, 3.

Hoc etiam de Christo intelligendum venit, qui tanto melior Angelus effectus, quanto excellentius praे illis nomen hæreditavit. Hebr. 1, v. 4. Phil. 2, v. 10, 11.

Angelus conceptionem ejus annunciat, Luc. 1. In Nativitate ejus totus militia cœlestis exercitus apparuit, & intonuit: Gloria in Excelsis Deo, Luc. 2, v. 30.

Josepho Angelus in somnio apparuit, & fugam Ægypti consultat, cum Herodes quereret puerum perdere, Matth. 2, v. 13.

In passione Angelus ipsum confortavit, Luc. 22, v. 43.

In resurrectione Angeli mulieribus apparuerunt, & dixerunt: Surrexit, non est hic. Marc. 16, v. 6.

In Ascensione Angeli currum ejus triumphalem adornarunt, cumq; in numero

vicies centenorum millium comitati sunt. Ps. 68, v. 18. Dienovissimo redditurus est in maiestate sua, & omnes sancti Angeli cum eo. Matth. 25, v. 31.

Ex quibus omnibus satis apparet, quod Iehova ille sit, qui angelos sub obsequio habet.

Rex Salomo quadraginta millia equorum habebat, qui ad currus jungabantur, & duodecim millia equestrium, quos praefecti Salomonis nutriti tenebantur, 1. Reg. 4, 26.

Hoc nihil astimandum venit, ratione Christi. De hoc enim dicitur: Millia millium (Angelorum) ministrabante ei, & decies centena millia adfistebant ei. Dan. 7, 10. Propterea vocatur Dominus Zebaoth, Ps. 24, v. 10. In quorum numerum quoq; sancti Angeli referendi sunt, qui omnes ipsi à servitu sunt, & celeres, instar ventorum, mandata ejus exequi tenentur. Psalm. 104, v. 4.

Quapropter cum animi piâ devotione cum invocemus, quod si enim infernalis ille tentator ad nos venit, jaculis suis ignitis nos lastrus, dabit ille nobis, de his, qui adfistunt sibi, ut in Exordio ex Zacharia audiimus: hi nos custodient, in omnibus viis nostris, Psalm. 91, v. 11. & tandem in hora mortis animam nostram, quando corpore soluta est, portabunt in sinum Abraham, Luc. 16, v. 11. Ubi nullum tanget eam tormentum. Sap. 3, v. 1. Largiatur hoc nobis Deus ter Opt. Max. per Jesum Christum, Dominum & Salvatorem nostrum!

Amen.

Dominica Reminiscere.

Evangelium. Matth. 15, v. 21. — 25.

EXORDIUM.

Cum Amalekite in Raphidim irrupissent, & extrema Israélitarum castra, quæ ex mulieribus & liberis consta-

bant, percussissent, Moses Iosuæ mandabat, ut eligeret viros, & pugnaret adversus Amalek, ipse vero adscendebat super verticem

col-

collis. Cumq; levaret manum Moses, vincebat Israël; sin autem paululum remisisset, superabat Amalec. Ideo Aaron & Hur etiam adscendebant montem, & quia manus Mosi erant graves, non solum sumentes lapidem posuerunt subter eum, in quo sedit: fedetia sustentarunt manus ejus ex utraq; parte, dū Josua Amalec planè delevisset. Hęc mirabilis erat victoria, propterea Deus mandabat Mosi, ut hoc ob monumentum in libro scriberet; & Moses ipse grato hoc animo agnoscet, & dicitatio altari, quod vocavit: Jehova Nissi, Dominus vexillum meū. Exod. 17.v.8. & seqq.

Ex hoc cognoscere possumus, vim devotæ & indefessæ orationis, cui adhuc hodie studere debemus: scimus enim infernalem Amalek nihil boni machinari, sed dies noctesq; ambulare, ut nobis viam ad cœlestem patriam intercludat. Imprimis verò invadit mulieres & pueros, h.e. simpliciores, sive infirmos in fide, qui ei non æq; resistere valent ac illi, qui pro consuetudine exercitatos habent sensus, ad discretionem boni & mali, Heb.5.14. Quando verò cum Mose super verticem collis adscendimus, h.e. ab omnibus terrenis cor abstrahimus, & ad Deum elevamus, qui operatur salutem in medio terræ, Ps. 74.12. Et simul, si mang graves esse incipiunt, illas fulcimus, ex una parte, Dei veritate, quod mentiri nequeat, Heb. 6.v.18. ex altera parte, Dei omnipotentia, qui non modò exauditionem nobis promisit: sed & potens est implere promissa, Eph. 3.v.20. Ante omnia verò super Christo preces nostras fundamus, qui verus salutis nostra lapis angularis est, Eph. 2.20. nihil adeò difficile erit quin impetrerim: Pater enim diligit filium, Joh. 5.20. Et quæcunq; petierimus Patrem in nomine ejus, dabit nobis, Joh. 16.23. Ideo sōnticam causam habemus,

ut exstruamus Domino altare, cum hac inscriptione: Jehova Nissi, Dominus vexillum meum, in fortitudine salutis dexteræ suæ, Ps.20.7. propterea in diebus meis invocabo eum, Psalm. 116.v.2. Psalm. 13.v.6.7.

Egregium Exemplum habemus in muliere Cananæa, in prælecto Evangelio, quæ adeò ardenter & instanter oravit, ut Christum, ut ut se valde inhumanum & austerrum præbuerit, tandem vicerit, & victoriam reportarit, siquidem ipse in calce Evangelii palmarum ei tribuit, dicens: O mulier, magna est fides tua, sicut tibi sicut vis. Ideoq; & ipsa dicere potuisset: Jehova Nissi. Quodsi enim verum est, quod Patrum nonnulli existimat, quod mulier hæc è posteris viduæ Zarpath fuerit, quæ in amonæ angustiis Eliam hospitio exceptit 1. Reg. 17.15. Deus horum beneficiorum eam participē reddidit, ut per fidem hæc ethnica mulier superaverit, & tantum Elogium à Christo reportaverit, de quo usq; ad diem ultimum in Ecclesia Dei prædicabitur, ad instar mulieris, quæ Christum in domo Simonis leprosi Bethaniæ unguento pretioso delibutum reddidit, Matth. 26.v.13.

Nos absq; ulteriori præloquio ad ipsum Evangelium nos convertemus, pro institutiō ratione consideraturi,

- I. Αὐθεωπολογια, sive notitiam nostri.
- II. Χριστογνωσια, sive notitiam Christi.

J. J.

Exegesis.

Hodierna Dominica appellata olim fuit Reminiscere, quia in Ecclesia Latina sub initium cultus divini cantatum est: Reminiscere miserationum tuarum Domine, & misericordiarum tuarum, quæ à seculo sunt, ex Psalm. 25.v.6. Hoc mulier Cananæa sedulò egit, quæ Christo Reminiscere hoc, tamdiu ingeminavit, donec